

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.VII.20.614/2020/6.

A tanács tagjai: . Vezekényi Ursula a tanács elnöke

. Osztovits András előadó bíró

. Bajnok István bíró

A felperes:

A felperes képviselője: Dr. Kovátsits László Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Kovátsits László ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője: Dr. Németh Zoltán László Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Németh Zoltán László ügyvéd

Más perbeli személyek neve és perbeli állása: alperesi beavatkozó

A per tárgya: kártérítés megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma: Fővárosi Ítéltábla 10.Gf.40.345/2019/9. számú ítélete

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma: Fővárosi Törvényszék 6.G.43.405/2015/94. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 635.000 (Hatszázharmincötezer) forint felülvizsgálati eljárás költséget. Megállapítja, hogy a felperes az általa megfizetett 1.457.680 (egymillió-négyszázötvenhétezer-hatszáznyolcvan) forint felülvizsgálati eljárás illetékből 57.080 (ötvenhétezer-nyolcvan) forint illeték visszatérítését kérheti.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] 2007. január 2-án a felperes mint megbízó és az alperes mint szállítmányozó között szállítmányozási keretszerződés jött létre. A szerződés 6.d. pontja szerint a szállítmányozó köteles alvállalkozóit a megbízónak előzetesen és írásban bejelenteni. A szállítmányozó csak olyan alvállalkozókat vehet igénybe, akikhez a megbízó előzetesen írásban hozzájárul. Nem bejelentett és nem visszaigazolt alvállalkozó alkalmazásából adódó minden kárt a szállítmányozó köteles a megbízónak megtéríteni.
- [2] 2007. május 8-án a felperes fuvarmegbízást adott az alperesnek május 9-i felrakodási időpont megjelölésével. 2007. május 8-án a felperes fuvarmegbízását az alperes visszaigazolta mint

szállítmányozási megbízást, amely szerint az S E H Zrt. mint feladó telephelyén 2007. május 9-én kell az árut felrakni, és azt május 9-én kell kiszolgáltatni Lengyelországban.

- [3] Az áru a címzetthez nem érkezett meg. Az alperes által a fuvarmegbízás teljesítéséhez igénybe vett alvállalkozó, a B A Kft. (a továbbiakban: Kft.) tulajdonosát, és járművezetőjét, a perbeli árukárral összefüggésben letartóztatták és lopásért emeltek ellenük vádat, majd őket szabadságvesztésre ítélték.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [4] A felperes végleges keresetében 40.000.- euró és járulékai megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Arra hivatkozott, hogy az alperes a keretszerződés szerint vállalta el a felperes által adott fuvarmegbízások teljesítését. A keretszerződés 6.d. pontja értelmében az alperes alvállalkozót csak a felperes előzetes és írott engedélyével vonhatott be. Az alperes ezen előírást megszegve adta tovább a fuvarmegbízást a Kft.-nek, és annak teljesítése során az árunak nyoma veszett. A felperes a felmerült kárt a feladónak, illetve biztosítójának megfizette, a peresített követelés pedig a felperes oldalán felmerült kár, és nem pedig fuvardíj iránti igény.
- [5] Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Előadta, hogy a felperesnek nem tartozik, a felperesnek nincs keresetösség jogi joga, és igénye egyébként is elévült. Az alperesi beavatkozó az alperes védekezését mindenben osztotta.

Az első- és másodfokú ítélet

- [6] A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetnek helyt adva kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 40.000 eurót és járulékait. Az elsőfokú bíróság elsődlegesen a szállítmányozási keretszerződés 6.d. pontjának a megszegését vizsgálta okirati, tanú- és igazságügyi szakértői bizonyítás lefolytatásával; rögzítette, hogy a felperes vitatásával szemben az alperes tartozott azon állítását igazolni, hogy a fuvarozókat tartalmazó listát (2009/25/A/2.) átadta a felperesnek.
- [7] A bizonyítékokat értékelve az elsőfokú bíróság arra következtetett, hogy a fuvarozó tiltásának előfeltétele lett volna a lista átadása, amely az alperes részéről igazoltan nem történt meg, ez pedig lehetetlenné tette, hogy a felperes az előtte más ügyből már ismert fuvarozó kizárását közölje. Ú F nem cáfolta tanúvallomása folytán a felperes nem volt abban a helyzetben, hogy az alperesnek a fuvarozó alkalmazását megtiltsa, a forgalmi rendszámot és a tiltott társaságot ugyanis nem tudta összekapcsolni a saját adatai alapján. Súlytalannak tartotta ezért az alperes azon védekezését, miszerint a 2007. április 6-án és 19-én a felperessel közölt forgalmi rendszám bizonyítja, hogy felperes a fuvarozót elfogadta, emellett a perbeli két eseménytelen fuvar a megbízás adatai szerint nem az S cégcsoport számára teljesítették.
- [8] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az alperes bizonyítottan megszegte a szállítmányozási keretszerződés 6.d. pontját, a perbeli fuvar teljesítéséhez ugyanis olyan alvállalkozót vett igénybe, amelyet előzetesen nem jelentett be, reá nézve nem rendelkezett írásbeli hozzájárulással, ezért az ebből adódó kárt köteles megtéríteni. A szerződési rendelkezéstől eltérő tartalmú gyakorlat kialakítása nem volt megállapítható, az alperes a lista közlését nem igazolta, a felperes részéről a fuvarmegbízás visszaigazolása nem tekinthető a fuvarozó alkalmazásához való hozzájárulásnak.
- [9] A szerződésszegés következményének a vizsgálata körében az elsőfokú bíróság a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp.) 163. § (2) bekezdése alkalmazásával megállapíthatónak találta, miszerint felperes igazolta, hogy az áru tulajdonosa vagy annak jogutódja vele szemben a perbeli szállításból eredő kárigényét érvényesítette; a regresszjoggal fellépő biztosítók a károsult jogutódjai; a jelen esetben az árutulajdonos teljes

árúkarát megtérítette a biztosítója; a biztosító meghatalmazottja a regresszigény alapján lépett fel a felperessel szemben.

- [10] A felperesi kárenyhítési kötelezettség elmulasztásával (a felperesi közrehatással) kapcsolatos alperesi védekezést az elsőfokú bíróság nem fogadta el, arra hivatkozva, hogy a tiltás közlésének előfeltétele (az alvállalkozói lista felperesnek történő átadása) nem teljesült.
- [11] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította.
- [12] Ítéletének indokolásában kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a hatályon kívül helyező végzésnek eleget tett, a tényállást a peres felek bizonyítási indítványaira figyelemmel a jogvita elbírálásához feltárta, azonban a bizonyítékokat nem a rPp. 206. § (1) bekezdésében előírt módon, a maguk összességében értékelte, a bizonyítás eredményéből tévesen jutott az alperesi szerződésszegés kétségmentes bizonyítottságára.
- [13] Az ítélet tábla álláspontja szerint N G A és Ú F egyező tanúvallomása alapján az nyert igazolást, hogy az alvállalkozói lista elfogadására a keretszerződésben előírt írásbeliségtől a felperes eltért, egyébként a perben arra sem volt előadása, hogy az előzetes írásbeli jóváhagyás miként zajlott volna (azt az összes fuvarozót tartalmazó lista egészére vonatkozóan, vagy fuvarfeladatonként, az aktuális fuvarozóra kellett volna az alperesnek beszereznie), ezért a perben utólag írásbeli hozzájárulást alappal nem kérhetett számon, a hiányára szerződésszegésként nem hivatkozhatott, az általa állított mulasztás az alperesi magatartás megítélése körében jelentőséggel nem bírhatott.
- [14] Az ítélet tábla álláspontja szerint az alperesi fuvarszervezők tanúvallomásával alátámasztott az a tény, hogy a felperesnek az alvállalkozói listával szükségképpen rendelkeznie kellett, nem került megdöntésre az N G A tanú által említett, a megismételt eljárásban kizárólag papíralapon rendelkezésre álló e-mail vonatkozásában lefolytatott igazságügyi szakértői bizonyítás eredményével sem. Az igazságügyi informatikai szakértő ugyanis - műszaki okokból - már csak a felperes levelezőrendszerét tudta megvizsgálni, melyből csupán arra jutott, hogy a keresett, 2007. január 2-i, a címzése szerint T V-nek megküldött alperesi e-mail nem található a - számára nem ismert módszerű - szűrővel mentett adatok között, ebből azonban nem tudott kétségmentes szakmai következtetést levonni sem arra, hogy az e-mail a címzetthez megérkezett, sem az ellenkezőjére. A megérkezése tekintetében vitássá tett e-mail papír alapú másolata vonatkozásában a felperes egyébként nem állította, hogy a bizonyítás céljából utólag kreált, hamis tartalmú okirat lenne, emellett az e-mail létezésére, listával együtt történő megküldésére aggályosnak nem tekinthető tanúvallomás állt rendelkezésre a feladó N G A-tól, mindezért a szakértői bizonyítás az alperesi védekezés gyengítésére nem szolgálhatott.
- [15] A fenti tanú-, okirati- és szakértői bizonyítás ismertetett eredményével szemben a lista alperesi ügyvezetőtől történő közvetlen, illetve elektronikus kézhezvételének a felperes által állított elmaradása tekintetében az érintett személy, T V tanúvallomása bírhatott volna jelentőséggel, nevezett tanúkénti meghallgatására azonban - felperesi indítvány hiányában - nem került sor.
- [16] Az ítélet tábla véleménye szerint a lista felpereshez eljuttatásának közvetett bizonyítéka a rendszeresen ismétlődő megbízásokon túl az is, hogy a káreseménnyel érintett fuvarozás alatt végzett ellenőrzést, tetten érést P R felperesi munkavállaló tanúvallomása szerint az tette lehetővé, hogy a biztonsági osztály a gépjármű forgalmi rendszára alapján beazonosította a fuvarozót és annak tiltólistán szereplését, arra viszont a perben nem merült fel adat, hogy lista leadása hiányában a fuvarozó azonosítására szolgáló adatok milyen egyéb forrásból álltak a felperes rendelkezésére.
- [17] Amennyiben a megelőző, nem alperesi fuvarszervezéshez kötődő, korábbi káresemény alapján került a fuvarozó a felperes látókörébe, akkor annak a tiltólistán szereplését már a 2007. április 6-i és 19-i felrakással végzett fuvarozás során - függetlenül attól, hogy a fuvarfeladat akkor nem S Zrt. árujának a továbbítása volt -, de legkésőbb a perbeli fuvarozás esetében fel kellett volna ismerni és arról tájékoztatást adni, ezért helyesen hivatkozott az alperes arra, hogy az utóbbi elmaradása a

Polgári Törvénykönyvről szóló 1959.évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 340. § (1) bekezdése szerinti kármegelőzés elmulasztásának minősül, ez pedig a kárigény sikeres érvényesítését kizárja.

- [18] Helytállónak tartotta az ítéletábra az alperes azon fellebbezési érvelését is, amely szerint Ú F tanúvallomásának a rendszám alapján történő cégazonosítás kizártságára vonatkozó előadását kioltotta P R ellentétes tanúvallomása; életszerűtlen - vagy cégen belüli ügyviteli problémára utal -, hogy a biztonsági osztály a fuvarszervezőkre is tartozó adatállományát velük nem osztja meg. Egyébként a rendszám alapján történő cégazonosítást a perbeli esetben rendszámcsere sem gátolta. A 2007. április 6-i és 19-i, valamint a perbeli - káreseménnyel érintett - fuvarfeladat teljesítése ugyanis azonos rendszámú gépjárművel történt, a fuvarozó kizártságát tehát a tiltólista alapján a felperes fel tudta volna ismerni, az alperesnek azonban erre - negatív tapasztalat hiányában - nem volt lehetősége.
- [19] A jogerős ítélet szerint nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy Ú F tanúvallomásából kitűnően a S Zrt. jászfényszarui telephelyén is zajlott felperesi ellenőrzés, ezért függetlenül attól, hogy a perbeli fuvarlevelek, szállítólevél felperesi kiállítása nem nyert bizonyítást, alappal feltételezhető, hogy ezen okmányok, valamint a fellebbezéshez becsatolt beléptető lap adatait a kihelyezett ellenőrzéskor meg kellett ismernie. Helytállónak hivatkozott az alperes arra is, hogy valamennyi okiraton szerepelt a gépjármű rendszáma mellett a fuvarozó cégneve is, a kettő összekapcsolásának, a fuvarozó tiltólistán szereplése ellenőrzésének tehát közvetlenül a fuvarozás megkezdése előtt sem lett volna akadálya.
- [20] Az ítéletábra álláspontja szerint mindezekből az elsőfokú bíróságnak a keretszerződés megszegésének a bizonyítatlanságára kellett volna jutnia, amely a követeléssel fellépő felperes terhére esik, a szerződésszegés hiánya pedig önmagában kizárja a kárigény sikeres érvényesítését. Ez a kárfelelősséghez szükséges, a rPtk. 318. § (1) bekezdésében és a rPtk. 339. § (1) bekezdésében meghatározott feltételek konjunktivitásából következően mellőzhetővé tette a további kárelemek fennállásának a tisztázását, ezért az ítéletábra az e körben előadott fellebbezési érvelés megalapozottságának a vizsgálatára nem tért ki.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [21] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.
- [22] Állította, hogy a jogerős ítélet az rPp. 3. § (3) bekezdésébe, 164. § (1) bekezdésébe, illetve 206. § (1) bekezdésébe, továbbá az rPtk. 318. § (1) bekezdésébe, 339. § (1) bekezdésébe, illetve 340. § (1) bekezdésébe ütköző módon jogszabálysértő.
- [23] Az rPp. 3. § (3) bekezdésének és 164. § (1) bekezdésének sérelme körében arra hivatkozott, hogy a másodfokú bíróság a bizonyítási terhet az rPp. ezen rendelkezéseivel ellentétesen határozta meg, illetve alkalmazta, elsősorban a fuvarozói lista átadásának megtörténte vonatkozásában. E körben a bizonyítási teher alperesen volt, mert nemleges tény fogalmilag nem bizonyítható. A jogerős ítélet tényként fogadta el a lista átadását önmagában azért, mert az alperesi ügyvezető ezt határozottan állította. Az ügyvezető azonban nem tanú, hanem a peres fél képviselője, előadása csak mint a fél állítása vehető figyelembe. Az ítéletábra azonban a felperesi bizonyítást tulajdonképpen ellenbizonyításként kezelte, ami ellentétes a bizonyítás, illetve a bizonyítási teher szabályaival. Az alperesi ügyvezető előadása nem bizonyíték, csak tényállítás, így az nem fordítja meg a bizonyítási terhet, az továbbra is az alperesen van.
- [24] Hivatkozott arra is, hogy a másodfokú bíróság a felperesi tanú vallomásának bizonyítását hiányolta, holott a tanúvallomás maga a bizonyítási eszköz, a bizonyíték, az nem szorul további bizonyításra, a másodfokú bíróság a „bizonyíték bizonyítását” várta el a felperestől, míg az alperes esetében már a fél (az alperesi ügyvezető) által tett állítást is tényként kezelte. Ez már az rPp. 206. § (1) bekezdését is sérti, illetve a peres felek eljárási jogait, a peres felek egyenlőségét is megkérdőjelezi.

- [25] Az rPp. 206. § (1) bekezdésének sérelme körében arra is hivatkozott, hogy a jogerős ítélet súlyosan és kirívóan tévesen és okszerűtlenül értékelte a tanúvallomásokot és egyes további bizonyítékokat. Ú F tanúvallomásából nyilvánvalóan következik, hogy ő a listával sohasem találkozott. A vallomása alapján az sem lehetett kétséges, hogy lista leadásának hiányában is volt lehetőség az alperessel együttműködni, mert korábban már ismerték az alperes alvállalkozóit. Így az a tény sem igazolja a lista átadását, hogy az alperessel való együttműködés megindult. Ráadásul a perbeli szállítmányozási szerződés két helyen is kifejezetten említi, hogy az alperes maga is közvetlenül elláthatta a fuvarfeladatot. Ú F a tanúvallomás időpontjában már jó ideje nem volt a felperes alkalmazottja, így érdektelen tanúnak számít, ezt a jogerős ítélet nem emelte ki, holott az alperesi fuvarszervezők esetében hangsúlyozza, hogy már nem az alperes munkavállalói, ezért érdektelen tanúk. Közülük M E tanúvallomása teljesen irreleváns, mert semmilyen közvetlen tudomása nem volt a lista tekintetében. N-né G A, az alperes másik fuvarszervezője pedig állította ugyan a lista elektronikus megküldését, de ezt egyrészt ellensúlyozza Ú F vallomása, másrészt csak az elküldés tényéről tudott nyilatkozni, a lista felpereshez történő megérkezéséről már nem. Utóbbi bizonyítására lett volna alkalmas a szakértői bizonyítás, amely azonban nem vezetett eredményre, ennek sikertelensége az alperes terhére esik. Továbbá iratellenes a jogerős ítélet, amennyiben azt állítja, hogy a felperes nem vonta kétségbe az email valódiságát. Ezzel szemben a 2017. április 3-án kelt felperesi beadvány szerint a felperes az email valódiságát és megküldésének tényét vitatta.
- [26] A felperes szerint szintén kirívóan súlyos mérlegelési hibát vétett a másodfokú bíróság annak a ténynek az értékelésekor, hogy a kárt okozó alvállalkozó már korábbi, más fuvarhoz köthető károkozás részese is volt, ezért „feketelistán” szerepelt. Kirívóan életszerűtlen azt feltételezni, hogy amennyiben a felpereshez valóban eljutott volna a korábban már kárt okozó fuvarost is tartalmazó lista, úgy a feketelistán szereplő fuvaros az előzetes biztonsági ellenőrzés során ne akadt volna fenn. Teljesen életszerűtlen azt feltételezni, hogy amennyiben N-né G A valóban külön is egyeztetett T V felperesi alkalmazottal a lista tartalmáról, úgy felperes ne tiltakozott volna egy olyan fuvaros alkalmazása ellen, akinek egy hónappal korábban eltűnt egy teljes rakománya. Ez a körülmény erősen megkérdőjelezi N-né G A tanú szavahihetőségét.
- [27] A felperes arra is hivatkozott, hogy az ítélet tábla a rendszám alapján történő azonosítást annak ellenére várta el felperestől, hogy nem vitatott peradat, miszerint a rendszám megbízhatatlan azonosítási eszköz, mert a fuvarszervezők gyakran cserélődnek. A rendszámmal való megbízható azonosíthatóság hiányában a rendszám alapján történő azonosítás nem lehetett felperesnél biztonsági, illetve kármegelőzési eszköz. Az a körülmény, hogy a konkrét esetben össze lehetett kötni a rendszám alapján egy járművet egy fuvarossal, egyszeri véletlen volt, ebből nem lehet levonni azt a következtetést, hogy a rendszám alapján történő összekapcsolás általánosságban lehetséges biztonsági eszközként funkcionálna. Tévedett az ítélet tábla, amikor ellentmondást vélt felfedezni Ú F és P R tanúvallomása között, mert előbbi általában beszélt arról, hogy a rendszám alapján történő azonosítás nem volt megbízható, utóbbi pedig csak a konkrét esetre nyilatkozott. Téves és jogsértő volt ezért a két tanúvallomást szembeállítani, illetve azok egymást kioltó hatásáról beszélni.
- [28] Az rPtk. 318. § (1) bekezdésének és 339. § (1) bekezdésének sérelme körében arra hivatkozott, hogy amennyiben a másodfokú bíróság helytállóan alkalmazta volna a bizonyítási kötelezettségre, illetve a bizonyítási teherre vonatkozó szabályokat, okszerűen értékeli a tanúvallomásokot, kellő súllyal értékeli a fuvarozó feketelistás mivoltát, és nem von le téves következtetést a rendszám alapján történő azonosíthatóságra, úgy helytállóan alkalmazta volna az rPtk. hivatkozott rendelkezéseit, és arra a következtetésre kellett volna jutnia, hogy megvalósult az alperesi szerződésszegés, vagyis a jogellenesség mint a kárigény sikeres érvényesítésének feltétele.
- [29] Az rPtk. 340. § sérelme körében arra hivatkozott, hogy nem volt elvárható a felperestől a rendszám alapján történő ellenőrzés, mivel az félrevezető eredményt adhat, illetve a felperes jóhiszeműen gondolhatta azt, hogy ismeri az alperes által igénybe venni kívánt fuvarosokat. A rendszám alapján

történő ellenőrzés az elvárható gondosságon túlmutat, sőt megbízhatatlansága miatt zavarkeltő lehetett volna. Ezért nem helytálló a másodfokú bíróság következtetése, miszerint a felperes nem tett eleget kármegelőzési kötelezettségének.

- [30] A felperesi álláspont szerint ugyancsak súlyosan okszerűtlenül állapította meg a jogerős ítélet, hogy az áru felvétele során, a jászfényszarui S telephelyen is ellenőrizhette volna felperes a fuvarost. A perben semmilyen bizonyítás nem folyt arra nézve, hogy a telephelyen, ahol a felperes részéről egy kihelyezett személy dolgozott, milyen mélységű ellenőrzés történt. Ú F tanúvallomásának egy fél mondatából teljesen megalapozatlan arra a következtetésre jutni, hogy a telephelyen olyan jellegű ellenőrzés folyt, amely alkalmas lett volna a meg nem engedett fuvaros kiszűrésére.
- [31] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [32] A Kúria a jogerős ítéletet az rPp. 275. § (2) bekezdése értelmében a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta, és azt a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból nem tartotta jogszabálysértőnek.
- [33] Az rPp. 3. § (3) bekezdésének és 164. § (1) bekezdésének a felperes által állított sérelme körében a Kúria mindenekelőtt utal arra, hogy a jogerős ítélet már az elsőfokú ítélet ismertetésekor kitér arra, miszerint az elsőfokú ítélet „rögzítette, hogy a felperes vitatásával szemben az alperes tartozott azon állítását igazolni, hogy a fuvarozókat tartalmazó listát (2009/25/A/2.) átadta a felperesnek”. A jogerős ítélet az elsőfokú ítélet ezen helyes kiindulópontját nem vitatja, a másodfokú bíróság nem várta el a felperestől nemleges tény bizonyítását, vagyis azt, hogy az alperes az alvállalkozói listát nem adta át. A másodfokú bíróság az alperesi ügyvezető előadását (amely szerint a listát a felperesnek átadta, illetve elektronikus levélben megküldte) bizonyításra szoruló állításként kezelte, a tanúvallomásokat és az igazságügyi szakértői véleményt abból a szempontból értékelte, hogy azok az alperesi ügyvezető állítását alátámasztják-e. Nem állapítható meg a jogerős ítéletből, hogy az a lista átadását az alperesi ügyvezető állítása alapján bizonyításra nem szoruló, kész tényként kezelte volna, ahogy az sem, hogy a bizonyítási terhet a felperes terhére megfordította volna.
- [34] Ugyanakkor a felperes helytállóan kifogásolja a jogerős ítéletnek azon részét, miszerint „A tanúvallomásnak [ti. Ú F tanúvallomásának] a peres felek szállítmányozási keretszerződés aláírását megelőző együttműködésére utaló része az alperes vitatásával szemben nem nyert bizonyítást, ezáltal viszont a felperesi részről semmivel sem alátámasztott, hogy a keretszerződés 6.d. pontjában foglaltaktól akként eltértek, hogy az alvállalkozók előzetes bejelentése nélkül is adtak megbízást fuvarszervezésre.” Valóban tévesen várta el az ítéletábró a tanúvallomás mint bizonyítási eszköz további bizonyítását. A Kúria álláspontja szerint azonban e körben legfeljebb olyan eljárási szabálysértés történt, amelynek az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatása nem volt, ugyanis az ítéletábró nem kizárólag Ú F tanúvallomásának ebből az alperes által vitatott részletéből, hanem Ú F tanúvallomásának egészéből és a további tanúvallomásokból következtetett a lista átadásának megtörténtére. Ú F tanúvallomásának ez a részlete (amely szerint lista leadása nélkül is elképzelhető volt, hogy a felperes az alperesi alfuvarosokkal dolgoztatott, arra tekintettel, hogy már korábban, 2003-2004 óta fennállt az együttműködés az alperessel) még akkor sem szolgálhatott volna perdöntő bizonyítékul arra, hogy nem történt meg a lista átadása, ha az ítéletábró az alperesi vitatás (amely szerint csak a perbeli szerződés megkötésétől, vagyis 2007-től állt fenn együttműködés a peres felek között) ellenére, további bizonyíték hiányában is bizonyítottnak tekinti a 2003-2004 óta fennálló együttműködés tényét. A 2003-2004 óta fennálló együttműködés tényként való elfogadása sem zárna ki azt, hogy megtörtént a lista átadása (illetve elküldése) a felperes részére. Ebben az esetben is a tanúvallomás egyéb részeivel és a további tanúvallomásokkal egybevetve mérlegelte volna az ítéletábró ennek az állításnak a súlyát.

- [35] Az rPp. 206. § (1) bekezdésének a felperes által állított sérelme körében a Kúria előrebocsátja, hogy a Kúria következetes joggyakorlata (BH 2012. 179., BH 2013. 119.) alapján a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok ismételt egybevetésének, újraértékelésének nincs helye, a felülvizsgálati eljárás nem ad alapot a bizonyítékok felülmérlegelésére, kivéve, ha a tényállás megállapítására az rPp. 206. § (1) bekezdésében írt szabályok megsértésével került sor, vagyis ha a jogerős ítéletben megállapított tényállás a lefolytatott bizonyítás anyagától eltér, iratellenes, illetve ha a bíróság a bizonyítékok egybevetése és értékelése során kirívóan okszerűtlen, a logika szabályaival ellentétes következtetésre jutott. Nem ad alapot a bizonyítékok felülmérlegelésére, ha az egyes bizonyítékokból eltérő következtetés is levonható lett volna; az minősíthető nyilvánvalóan okszerűtlen következtetésnek, amikor a bizonyítékokból csak egyfajta, a felülvizsgálattal támadott ítélettől eltérő következtetésre lehet jutni.
- [36] Az ítéletábra a felperes és az alperes volt alkalmazottainak tanúvallomásai mint bizonyítékok mérlegelése alapján jutott arra a következtetésre, hogy az alvállalkozói lista átadása megtörtént. Az igazságügyi szakértői vélemény alapján nem volt megállapítható sem az, hogy a lista elektronikus úton a felpereshez megérkezett, sem az, hogy nem érkezett meg, így a szakértői vélemény nem volt alkalmas annak bizonyítására, hogy a lista átadása megtörtént. N-né G A, az alperes volt fuvarszervezője mint tanú úgy nyilatkozott, hogy a listát ő készítette és küldte meg elektronikus úton a felperesnek. M E, az alperes másik volt fuvarszervezője csak közvetett tudomással bírt a lista átadásának tényéről. Ú F, a felperes volt szállítmányozási üzletágvezetője nem tudott határozottan nyilatkozni az átadás megtörténtéről vagy annak elmaradásáról: a lista átadására nem emlékezett, de úgy nyilatkozott, miszerint lehetséges, hogy az alperesi ügyvezető „nem postázta, hanem behozta az általa említett listát cégünkhöz”, bár a lista szokatlan hosszúságára tekintettel az átadás megtörténtét nem tartotta valószínűnek. P R, a felperes volt biztonsági vezetőjének tanúvallomása szerint a felperes biztonsági osztálya - a perbeli káreseménnyel érintett fuvarozás alkalmával - a forgalmi rendszám alapján azonosítani tudta a Kft.-t mint akkor már feketelistán lévő céget. Utóbbi tanúvallomás az ítéletábra megítélése szerint szintén a lista átadásának megtörténtére utalt, mert a perben nem merült fel arra adat, hogy a lista átadása hiányában hogyan tudta volna azonosítani a felperes a fuvarozót. A Kúria álláspontja szerint nem állapítható meg, hogy e tanúvallomások mint bizonyítékok mérlegelése alapján csak egyfajta és a felülvizsgálattal támadott ítélettől eltérő következtetésre lehet jutni, vagyis csak a lista átadásának meg nem történtére lehet következtetni. Ezért a Kúriának nincs lehetősége a bizonyítékok felülmérlegelésére.
- [37] Tekintettel arra, hogy a Kúria nem látott lehetőséget a bizonyítékok felülmérlegelésére, a felülvizsgálati kérelemben állított, további jogszabálysértések vizsgálatakor abból kellett kiindulnia, hogy a keretszerződés megszégése nem bizonyított, ami a felperes terhére esik. A szerződésszegés (jogellenes magatartás) hiányából az következik, hogy nem állapítható meg az rPtk. 318. § (1) bekezdésének, 339. § (1) bekezdésének sérelme sem, hiszen a kártérítési felelősség konjunktív feltételeinek egyike hiányzik. A felülvizsgálati kérelem maga is utal arra, hogy az állított anyagi jogszabálysértések az állított eljárási jogszabálysértésekhez kapcsolódnak. Anyagi jogszabálysértés megállapítására csak akkor kerülhetett volna sor, ha megállapítható az rPp. hivatkozott rendelkezéseinek sérelme, vagyis a Kúria lehetőséget lát a bizonyítékok felülmérlegelésére.
- [38] Ugyanezen oknál fogva nem állapítható meg az rPtk. 340. § (1) bekezdésének a sérelme sem, hiszen a kármegelőzési kötelezettség felperes általi megsértéséről, illetve erre tekintettel kármegosztásról csak akkor lehetne szó, ha az alperes kártérítési felelősség megállapítható lenne. A másodfokú bíróság szükségtelenül vizsgálta a kármegelőzési kötelezettség megsértését azt követően, hogy a bizonyítékok mérlegelése alapján arra jutott, hogy a szerződésszegés nem bizonyított, ezért az alperes kártérítési felelőssége nem állapítható meg. A Fővárosi Ítéletábra 10.Gf.40.586/2013/9. számú végzése is akként rendelkezett, hogy a megismételt eljárásban a felperesi kárenyhítési kötelezettség elmulasztásával kapcsolatos alperesi védekezés bizonyítása annak függvényében szükséges, hogy a szerződésszegés megállapítható-e.

- [39] A fent kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet az rPp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [40] A Kúria a felülvizsgálati eljárásban pervesztes felperest az rPp. 270. § (1) bekezdése szerint irányadó 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte - figyelemmel a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdéseire, az alperes jogi képviselője által ténylegesen kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányban álló - az alperes felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (1) bekezdés, valamint 50. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárási illeték 1.400.600 forint. A felperes az által megfizetett 1.457.680 forintból 57.080 forintot visszaigényelhet az adóhatóságtól az Itv. 80. § (1) bekezdés i) pontja alapján. A Kúria tájékoztatja a felperest, hogy az illeték visszatérítését az adóhatóságtól kérnie kell.
- [41] A Kúria a döntését tárgyaláson kívül hozta meg.

Budapest, 2020. december 15.

Dr. Vezekényi Ursula sk. a tanács elnöke, Dr. Osztovits András sk. előadó bíró, Dr. Bajnok István sk. bíró